

ARVOSTELUVAPAAUS JA TOIMINNAN YHTENÄISYYS ¹²⁸

Toimitukseen on jätetty seuraava, VSDTP:n Keskuskomitean allekirjoittama, lentolehtinen:

„Sen johdosta, kun eräät puoluejärjestöt ovat herättäneet kysymyksen, *missä määrin puolueen edustajakokousten päätöksiä on vapaus arvostella*, Keskuskomitea, ottaen huomioon, että Venäjän proletariaatin edut ovat aina vaatineet mitä suurinta yhtenäisyyttä VSDTP:n taktiikassa ja että nyt *tämä* puolueemme eri osien *poliittisten toimintojen yhtenäisyys* on tarpeellisempaa kuin koskaan ennen,— on sitä mieltä:

1) että kaikille on myönnettävä *täysi vapaus* lausua puoluelehdistössä ja puoluekokouksissa julki oma henkilökohtainen mielipiteensä ja puolustaa omia erikoisia katsantokantojaan;

2) että laajoissa poliittisissa kokouksissa puolueen jäsenten ei pidä harjoittaa *agitaatiota*, joka on ristiriidassa edustajakokouksen päätösten kanssa;

3) että kenenkään puolueen jäsenen ei pidä *näissä* kokouksissa *kehoittaa toimintaan*, joka on ristiriidassa edustajakokouksen päätösten kanssa, eikä esittää päätöslausemia, jotka eivät ole sopuinnussa edustajakokouksen päätösten kanssa”. (Kursivointi kaikkialla meidän.)

Tarkastellessamme tätä päätöslauselmaa asian olemuksen kannalta näemme siinä paljon kummallista. Päätöslauselmassa sanotaan, että myönnetään „täysi vapaus” tuoda „puoluekokouksissa” julki oma mielipiteensä ja arvostella (§ 1), mutta „laajoissa kokouksissa” (§ 2) „ei kenenkään puolueen jäsenen pidä kehoittaa toimintaan, joka on ristiriidassa edustajakokouksen päätösten kanssa”. Ajatelkaapa, mitä tuo oikeastaan on: puoluekokouksissa puolueen jäsenillä *on oikeus* kehoittaa toimintaan, joka on ristiriidassa

edustajakokouksen päätösten kanssa,— laajoissa kokouksissa ei „myönnetä” täyttä vapautta „henkilökohtaisen mielipiteen julkilausumiseen”!!

Päätöslauselman laatijat ovat ymmärtäneet aivan väärin puolueensisäisen *arvosteluvapauden* ja puolueen *toiminnan yhtenäisyyden* välillä olevan suhteen. Puolueohjelman *perusteiden* puitteissa suoritettun arvostelun pitää olla aivan vapaata (palautamme mieleen vaikkapa Plehanovin puheen tästä asiasta VSDTP:n toisessa edustajakokouksessa) eikä ainoastaan puoluekokouksissa, vaan myöskin laajoissa kokouksissa. Mahdotonta on kieltää sellaista arvostelua tai sellaista „agitaatiota” (sillä arvostelua ei voida erottaa agitaatiosta). Puolueen poliittisen toiminnan pitää olla yhtenäistä. Mitkään „kehoitukset”, jotka rikkovat määrätyn toiminnan yhtenäisyyttä, eivät ole sallittuja ei laajoissa kokouksissa, ei puoluekokouksissa eikä puoluelehdistössäkään.

Ilmeisesti KK on määritellyt arvosteluvapauden epätarkasti ja liian ahtaasti, mutta toiminnan yhtenäisyyden — epätarkasti ja liian laajasti.

Otamme esimerkin. Edustajakokous päätti, että osallistutaan Duuman vaaleihin. Vaalit ovat tarkoin määrättyä toimintaa. Vaalien aikana (esimerkiksi nykyään Bakussa) on *kaikkialla* ehdottoman sallimatonta, että puolueen jäsenet esittävät *minkälaisia hyönsä* kehoituksia siihen suuntaan, *ettei pidä osallistua vaaleihin*. Tänä aikana ei ole sallittua sekään, että „arvostellaan” vaaleista tehtyä päätöstä, sillä käytännössä se horjuttaisi vaaliagitaation menestystä. Ja päinvastoin, *silloin* kun ei vaaleja ole vielä määrätty, on *kaikkialla* sallittua, että puolueen jäsenet *arvostelevat* päätöstä vaaleihin osallistumisesta. Tietysti tämän periaatteen soveltaminen käytännössä synnyttää niinkään toisinaan kiistoja ja väärinkäsityksiä, mutta *nimenomaan vain* tämän periaatteen pohjalla ovat *kaikki* kiistat ja kaikki väärinkäsitykset ratkaistavissa tavalla, joka on kunniaksi puolueelle. Mutta Keskuskomitean päätöslauselma saa aikaan jotain vallan mahdotonta.

KK:n päätöslauselma on sekä asiallisesti väärä että *ristiriidassa puolueen sääntöjen kanssa*. Demokraattisen sentralismin ja paikalliselinten autonomian periaate merkitsee juuri *arvosteluvapautta*, täydellistä arvosteluvapautta *kaikkialla*, ellei sillä rikota *määrätyn toiminnan*

yhtenäisyyttä,— eikä salli *mitään* sellaista arvostelua, joka horjuttaa tai vaikeuttaa puolueen päätösten mukaisen toiminnan *yhtenäisyyttä*.

Me katsomme KK:n tehneen suuren virheen, kun se julkaisi päätöslauselman tästä tärkeästä kysymyksestä ilman mitään ennakkokäsittelyä puoluelehdistössä ja puoluejärjestöissä; sellainen käsittely olisi auttanut sitä välttämään virheet, jotka tässä osoitimme.

Me kehotamme kaikkia puoluejärjestöjä käsittelemään nyt KK:n päätöslauselman ja esittämään aivan selvästi suhteensa siihen.

„Volna” № 22,
toukokuun 20 pnä 1906

Julkaistaan
„Volna” lehden tekstin mukaan
